

On je našou hlavou

Lebo na to ste boli povolaní; pretože aj Kristus trpel za nás, zanechajúc nám príklad, aby ste nasledovali jeho šľapaje... ktorý sám vyniesol naše hriechy na svojom tele na drevo, aby sme odumreli hriechom a žili spravodlivosti, ktorého sinavicami ste uzdravení.

1. list Petra 2:21–24

Naše povolanie k nasledovaniu príkladu Pána Ježiša a ku chodeniu v jeho šľapajach je také vznešené, že máme mnoho dôvodov, aby sme plní údivu zvolali: „Ako sa môže od hriešneho človeka očakávať, že bude chodiť ako Boží Syn?“ Odpoveď, ktorá zaznieva najčastejšie, je tá, že sa to vlastne od nás nedá požadovať a že tento príkaz nám pred oči kladie síce krásny, ale nedosiahnuteľný ideál.¹⁾

Odpoveď Svätého Písma je však úplne iná. Ukazuje nám na úžasný vzťah k Pánovi Ježišovi, v ktorom stojíme. Skrze naše spojenie s ním sa v nás rozvíja celé jeho pôsobenie v nás, a preto

od nás môže v celej vážnosti žiadať, aby sme chodili tak, ako chodil on. Pre každého, kto nasledovanie príkladu Pána Ježiša myslí skutočne vážne, je nevyhnutné, aby si bol vedomý tohto vzťahu ku Kristovi.

A v čom spočíva tento náš vzťah k nemu? V uvedených veršoch Peter hovorí o rôznych pohľadoch na vzťah, ktorý k nám má Pán Ježiš. On je naším zástupcom, naším vzorom a našou hlavou. Pán Ježiš je naším zástupcom. „Kristus trpel za vás... na vlastnom tele vyniesol naše hriechy na drevo.“ Pán Ježiš ako zástupca trpel a zomrel na našom mieste. Niesol naše hriechy a týmto spôsobom odstránil ich kľatbu aj ich moc. Ako zástupca učinil to, čo sme my nemohli urobiť, a zároveň už teraz ani nemusíme urobiť.

Pán Ježiš je tiež naším vzorom. Na jednej strane je jeho dielo úplne jedinečné; na druhej strane ho v ňom ale máme nasledovať; máme žiť tak, ako žil on, a trpieť rovnako, ako trpel on. „Kristus trpel za vás, dal vám príklad, aby ste nasledovali jeho šľapaje.“ Skrze jeho zástupné utrpenie sme i my povolaní, aby sme trpeli podľa jeho vzoru. Je to však možné? Pri svojom zástupnom utrpení mal k dispozícii moc svojej Božskej prirodzenosti; ako je možné očakávať odo mňa, v slabosti môjho tela, že budem trpieť tak ako on? Nie je medzi týmto zástupným utrpením a utrpením predobrazným, ktoré tu Peter tak úzko spája, neprekonateľná priepasť? Nie, musíme o diele Kristovom uvažovať ešte z tretieho pohľadu, ktorý preklenuje túto priepasť a skrze ktorý uvidíme, že je naozaj možné vziať si svojho zástupcu za svoj vzor a žiť, trpieť aj mrieť ako on.

Pán Ježiš je aj našou hlavou. Tu musíme hľadať spojenie medzi ním ako zástupcom a ako predobrazom. Pán Ježiš je druhý Adam. Ak v neho verím, som s ním spojený v duchu. Skrze toto spojenie žije vo mne a udeľuje mi moc svojho dokonaného diela, svojej smrti a svojho zmŕtvychvstania. Preto nás šiesta kapitola Listu Rímskym a aj iné biblické miesta učia, že

kresťan zomrel hriechu a žije Bohu. To, čo pôsobí vo veriacom, je v skutočnosti život Pána Ježiša – život, ktorý prešiel smrťou – a tiež moc tejto smrti, takže o ňom môže byť povedané, že s Kristom zomrel aj vstal. Túto myšlienku zdôrazňuje aj Peter, keď hovorí: „... na vlastnom tele vyniesol naše hriechy na drevo...“ A to nielen preto, aby sme skrze jeho smrť mali odpustenie hriechov, ale aj „aby sme odumreli hriechom a žili spravodlivosti“. Tak ako sme mali podiel na duchovnej smrti prvého Adama a v ňom sme skutočne zomreli, tak máme podiel aj na druhom Adamovi, v ktorom sme zomreli hriechu a teraz žijeme Bohu. Pán Ježiš je nielen naším zástupcom, ktorý pre nás žil a zomrel, je nielen naším vzorom, ktorý máme nasledovať v živote aj smrti, ale je aj našou hlavou, s ktorou sme jedno, ktorého smrťou sme aj my zomreli, ktorého životom aj my žijeme. Týmto dostávame silu k tomu prijať svojho zástupcu za svoj vzor; skutočnosť, že Pán Ježiš je našou hlavou, je putom, ktoré nerozlučne spája vieru v zástupcu a nasledovanie vzoru.

Tieto tri pravdy veľmi úzko spolu súvisia a nedajú sa rozdeliť. A predsa sa mnohí o to často pokúšajú. Sú ľudia, ktorí sa snažia nasledovať príklad Pána Ježiša bez toho, aby verili v jeho zmierenie. Hľadajú silu k životu podľa Boha v sebe samých a ich námaha pochopiteľne zostáva bez ovocia. Iní zase pevne veria v zástupnú smrť Pána Ježiša, ale zanedbávajú jeho vzor. Veria vo vykúpenie skrze jeho krv, vyliatu na Golgote, ale nechodia v šľapajach toho, ktorý niesol kríž.

Viera v zmierenie je iste základom celej stavby, ale samotná nestačí. Také kresťanstvo je nedostatočné; taký veriaci neberie vážne posvätenie, pretože mu chýba poznanie toho, čo je bezpodmienečne nutné – aby sme popri viere v zmierenie skrze Pána Ježiša aj nasledovali jeho príklad.²⁾

Existuje ešte tretia skupina kresťanov, ktorí porozumeli pravde, že Pán Ježiš je ich vzorom aj

ich ospravedlnením, no napriek tomu im niečo chýba. Cítia povinnosť nasledovať príklad Pána Ježiša, no nemajú k tomu silu; nedokážu porozumieť, ako sa dá žiť podľa jeho vzoru. To, čo potrebujú, je jasný pohľad na to, že Pán Ježiš je aj našou hlavou. Môžem byť svojmu zástupcovi podobný preto, že nie je tým, kto stojí ďaleko, ale tým, ktorý je vo mne a ja v ňom. Jeho život mnou preniká. On sám žije vo mne; ten, ktorý ma vykúpil svojou krvou. Nasledovať jeho šľapaje je mojou povinnosťou, pretože je to možné: je to prirodzený dôsledok predivného spojenia medzi hlavou a údmi. Až keď tomuto správne porozumieme, môže táto požehnaná pravda, že Pán Ježiš je naším vzorom, zaujať správne miesto.

Keď Pán Ježiš skrze živé obecenstvo so mnou vyformuje vo mne svoju podobu, moja úloha bude jednoduchá i slávna. Na jednej strane mám na neho hľadiť ako na svoj vzor, až kým mi táto pravda nebude jasná a budem ho môcť nasledovať; na druhej strane mám zostávať v ňom a mám otvoriť svoje srdce predivnej moci jeho života. To, čo započal skrze zástupnú smrť, dokoná svojím životom, ktorý prebýva vo mne. Pretože môj zástupca je aj mojou hlavou, jeho vzor sa musí stať meradlom môjho života. Často sa spomína Augustínov výrok: „Pane, daj mi, čo prikazuješ, a potom prikáž, čo chceš.“ To sa hodí aj k tomu, o čom hovoríme. Keď mi Pán, ktorý vo mne prebýva, dá to, čo odo mňa požaduje, nemôže byť žiadny nárok privysoký; potom mám odvahu premýšľať o jeho vzore v celej jeho výške a šírke a tiež prijať ho za svoj. Vtedy pre mňa nebude len púhym príkazom, ktorý mi hovorí, ako mám žiť, ale zasľúbením toho, čo zo mňa chce urobiť.

Nič neoslabuje moc príkladu Pána Ježiša viac ako myšlienka, že mu predsa nemôžeš byť naozaj podobný. Nepočúvaj také našepkávanie! Dokonalá podobnosť, ktorá sa naplní v nebesiach, musí začať už tu na zemi, musí silnieť každým dňom a počas života byť stále viac viditeľnou. Takéto nezvratné a mocné je dielo zmierenia, ktoré raz navždy dokonal Pán Ježiš, ktorý je našou hlavou, a rovnako nepochybné je aj to, že v nás k dokonalosti dovedie obnovenie svojho obrazu. Toto dvojité požehnanie nám učiní Kristov kríž dvakrát tak cenným. Pán Ježiš, naša hlava, trpel ako náš zástupca, aby on, v spojení s nami, niesol náš hriech. On, naša hlava, trpel ako náš vzor, aby nás uviedol na cestu, na ktorej nás v spojení so sebou dovedie k víťazstvu a k sláve. Trpiaci Kristus je našou hlavou, naším zástupcom a naším vzorom. Musíme tiež porozumieť úžasnej pravde, že máme nasledovať šľapaje Pána Ježiša na tajupľnej ceste utrpenia, na ktorej Pán Ježiš vykonal naše vykúpenie a zmierenie. Taktiež musíme pochopiť, že

úplné porozumenie tohto vykúpenia závisí od nášho osobného spoločenstva s ním v jeho utrpení. „Kristus trpel a dal nám príklad.“ Kiež by nám sám Svätý Duch zjavil význam týchto slov.

Môj drahý Spasiteľu, ako Ti môžem dostatočne poďakovať za to, že si sa stal mojím zástupcom? Ty si zaujal miesto, ktoré patrilo mne, vinnému hriešnikovi, a vyniesol si moje hriechy na svojom tele na drevo kríža. Ten kríž patrilo mne, ale Ty si ho vzal na seba a stal si sa podobný mne, aby sa tento kríž týmto spôsobom premenil na miesto požehnania a života. Teraz ma voláš k tomuto krížu, skrze ktorý sa môžem stať Tebe podobným, aby som našiel silu trpieť a prestal slúžiť hriechu. Ako moja hlava si sa stal mojím Vykupiteľom; ako moja hlava si aj mojím vzorom. Môj Spasiteľu, vyznávam Ti, že som tomu doteraz veľmi málo rozumel. Tvoja zástupná obeť mi bola dôležitejšou ako Tvoj vzor. Veľmi som sa tešil, že si za mňa niesol kríž, ale veľmi malú radosť mi pôsobilo, že aj ja mám niesť kríž ako Ty a s Tebou. Zmierenie kríža bolo pre mňa cennejšie ako spoločenstvo kríža; viera vo vykúpenie vzácnejšia než osobné spojenie s Tebou. Odpusť mi, drahý Pane, a nauč ma nachádzať potešenie v tom, že som učený jedným s Tebou, mojou hlavou. Daj, aby popri tom, ako premýšľam, ako Ťa mám nasledovať, sa moja viera stávala silnejšou a živšou; daj mi poznať: Pán Ježiš je mojím vzorom, lebo je mojím životom. Musím a môžem u byť podobný, pretože som jedno s ním. Pomôž mi v tom, prosím Pane, pre Tvoju milosť. Amen.

Poznámky

1) Thomas Kempis povedal: „Všetci ľudia si želajú raz byť s Kristom a patriť k jeho ľudu, ale iba málo je ochotných nasledovať život Pána Ježiša.“ Mnohí si namýšľajú, že k tomu, aby bol človek skutočne podobný Kristovi, je potrebné zvláštne kresťanské povolanie, ktoré môže dosiahnuť iba malý počet vyvolených. Myslia si, že človek sa môže stať pravým kresťanom iba tým, že vyzná svoju slabosť a hriešnosť a bude veriť slovu bez skutočnej premeny do podoby Pána Ježiša; áno, dokonca považujú za pýchu a blúznenie, ak sa niekto odváži povedať, že znamením pravého kresťana je nevyhnutne podobnosť Pánovi Ježišovi. A napriek tomu Pán hovorí všetkým bez výnimky: „Kto neberie svoj kríž a nenasleduje ma, nie je ma hoden;

úmyselne vyzdvihuje to najťažšie vo svojom živote – kríž, v ktorom je obsiahnuté všetko ostatné. Peter tiež nepíše iba jednotlivcom, ale celej Cirkvi: „Kristus vám dal príklad, aby ste nasledovali jeho šľapaje.“ Je smutným znamením našich časov, že tieto jasné príkazy sú v našom modernom kresťanstve natoľko zatienené, že väčšina duchovných vodcov mlčí akoby vo všeobecnom súhlase, a tak zbavujú tieto slová ich moci. Veľkú časť tohto zlyhania má na svedomí falošné učenie. Kvôli obrane Božstva nášho Spasiteľa proti nevere je natoľko zdôrazňovaná výhradne jeho Božská prirodzenosť, že je takmer nemožné mať jasnú predstavu o jeho človečenstve. Nestačí, ak uznáme, že Pán Ježiš bol skutočným človekom; nemôžeme mať správne porozumenie jeho človečenstva, ak sa budeme neustále báť, že stratíme pravého Krista, ak mu nebudeme počas celého pozemského života neustále pripisovať Božiu moc a vševedúcnosť. Pretože v skutočnosti, ak by boli utrpenia Pána Ježiša a jeho kríž niečím takým nadprirodzeným, nemohli by sme o nasledovaní Ježiša Krista hovoriť v takomto jednoduchom, doslovnom zmysle slova. Ó, aká priepasť je medzi životom Pána Ježiša a životom kresťanov, ak je ich vzťah k nemu iba vonkajší! A aká pomalá a nečinná je Cirkev dnešných dní v tom, aby vykonávala príkaz, ktorý tak jasne vyslovil svojím životom Pán Ježiš, aby túto priepasť vyplnila a napravila škody spôsobené naším moderným kresťanstvom. Kristova Cirkev sa z tohto neporiadku nedostane, až kým sa skutočné nasledovanie Pána Ježiša Krista nestane znovu jej zástavou, ktorú by niesli praví učenici. (Z knihy M. Dienera: „Nová kniha o nasledovaní Pána Ježiša Krista.“)

2) Poznámka redakcie: Pozri článok „Spasenie z viery znamená žiť život viery – 3, Židom kapitola 11 – Rachab“, Solas číslo 62, jar 2024.

Skrátená 4. kapitola z knihy Andrew Murray Na podobu Ježiša Krista. (Úvahy o požehnanom živote a našom premieňaní sa na podobu Božieho Syna). Pôvodný názov knihy v angličtine Like Christ. Pre misijné účely pripravila MSEJK Bratislava (2018) pod vedením zodpovedného redaktora Imricha Fülöpa. Publikované so súhlasom zodpovedného redaktora MSEJK

